

การเปรียบเทียบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักเรียนทวิ
ภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ: การศึกษาเพื่อการพัฒนาทวิภาษา*

A COMPARISON OF STRATEGIES EMPLOYED TO LEARN THAI AND
ENGLISH VOCABULARY BY BILINGUAL THAI STUDENTS ENROLLED AT
THE MIDDLE SCHOOL LEVEL IN AN INTERNATIONAL SCHOOL:
A FOCUS ON DUAL LANGUAGE DEVELOPMENT

ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง*, ชไมภักดิ์ ไม้มัด

Prasitchai Sampatong*, Chamaipak Maiklad

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: prasitchai.sampatong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ และ 2) เพื่อศึกษาความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ กลุ่มประชากร คือ นักเรียนทวิภาษาชาวไทยระดับชั้นเกรด 6 - 8 ในโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้มีโอกาสถูกเลือกอย่างเท่าเทียมกัน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามสองชุด เพื่อสำรวจกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งสองภาษา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับของลิเคิร์ต และผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC $\geq$ 0.50 ทุกข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติเชิงอนุมาน (การทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์) ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนทวิภาษาใช้บ่อยที่สุดแตกต่างกันระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย เนื่องจากบริบทการเรียนรู้และลักษณะความคุ้นเคยกับภาษาแตกต่างกัน สำหรับภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมักเรียนคำศัพท์ผ่านสื่อบันเทิง มีค่าเฉลี่ย 3.97 (“ทำบ่อย”) และให้ความสำคัญกับการตั้งใจเรียนในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.81 (“ทำบ่อย”) ขณะที่ภาษาไทย ผู้เรียนมักขอให้ครูอธิบายความหมายของคำที่ไม่เข้าใจร่วมกับเดาความหมายจากบริบทของข้อความ ค่าเฉลี่ย 3.56 (“ทำบ่อย”) กลวิธีด้านอารมณ์เป็นกลุ่มกลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ยรวมของการใช้กลวิธีกลุ่มนี้อยู่ที่ 3.65 สำหรับภาษาอังกฤษ (“ทำบ่อย”) และ 3.26 สำหรับภาษาไทย (“ทำบางครั้ง”) สะท้อนถึงบริบทการเรียนรู้ยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความกดดัน การใช้กลวิธีดังกล่าวช่วยลดความวิตกกังวล รักษาแรงจูงใจ และควบคุมอารมณ์เมื่อพบคำศัพท์ไม่คุ้นเคย

คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์, นักเรียนทวิภาษา, การพัฒนาทวิภาษา

Abstract

This study aimed to 1) Compare the vocabulary learning strategies used by Thai bilingual students in English and Thai in an international school, and 2) Examine the frequency of use of these strategies in both languages. The population consisted of 120 Thai bilingual students in grades 6 - 8 at an international school, from which a sample of 92 students was randomly selected to ensure equal opportunity for participation. The research instruments comprised two questionnaires designed to investigate vocabulary learning strategies in both languages. A 5-point Likert scale was used, and content validity was confirmed by experts, with all items achieving an IOC ≥ 0.50 . Data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (paired-sample t-tests). The findings revealed that the most frequently used vocabulary learning strategies differed between English and Thai, reflecting variations in learning contexts and language familiarity. For English, students most often learned vocabulary through entertainment media, with a mean of 3.97 ("often"), and placed strong emphasis on attentive classroom learning, with a mean of 3.81 ("often"). In contrast, for Thai, students commonly requested teachers to explain unfamiliar words while inferring meaning from the textual context, with a mean of 3.56 ("often"). Affective strategies were the highest-ranked group, with a mean use of 3.65 for English ("often") and 3.26 for Thai ("sometimes"). This indicates that, in today's pressured learning environments, affective strategies are key in reducing anxiety, sustaining motivation, and managing emotions when encountering unfamiliar vocabulary.

Keywords: Vocabulary Learning Strategies (VLS), Bilingual Thai Students, Dual Language Development

บทนำ

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษาวิชาภาษาในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำนวนโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนที่เปิดสอนโปรแกรมสองภาษา เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษและหลักสูตรนานาชาติเพิ่มมากขึ้น หลักสูตรเหล่านี้มีเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพสูงและมีความสามารถทางภาษาอังกฤษอย่างเข้มแข็งเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับสากล (Laksanasut, S., 2020) นอกเหนือจากโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนโปรแกรมสองภาษาแล้ว โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยยังมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาวิชาภาษา ตามข้อมูลจากสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย โรงเรียนเหล่านี้มักใช้หลักสูตรที่มีภาษาหลัก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาเยอรมัน เป็นภาษาหลักในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งนี้ ภาษาไทยจะสอนเป็นภาษาแม่สำหรับนักเรียนสัญชาติไทย และสอนเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ นอกจากนี้ ยังมีการเปิดสอนภาษาสำคัญอื่น ๆ เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาสเปน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเยอรมัน และภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศให้เลือกเรียน เงื่อนไขการเลือกขึ้นอยู่กับหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน โรงเรียนนานาชาติสามารถจัดอยู่ในประเภทการสอนสองภาษาแนวจ้ำรง (Maintenance Bilingual Education) (Baker, C., 2011) โรงเรียนนานาชาติจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักเกือบทั้งหมดในการจัดการเรียนการสอน แต่จะบรรจุภาษาอื่นไว้ในหลักสูตรในฐานะวิชาบังคับหรือวิชาเลือก ตัวอย่างเช่น ในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนสัญชาติไทยในโรงเรียนนานาชาติต้องเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คาบ ต่อสัปดาห์ กำหนดเวลาไว้ที่คาบละ 50 นาที (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, 2568)

คำศัพท์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสามารถและการเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ (Decarrico, J. S., 2001); (Mayuree, S., 2007) นักวิชาการจำนวนมากมองว่าคำศัพท์เป็นแกนกลางของการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Aravind, B. R. & Rajasekaran, V., 2020) การขาดความรู้ด้านคำศัพท์อาจก่อให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร (Maley, A., 1986) นักวิจัยด้านการเรียนรู้ภาษาหลายคนกล่าวว่า การได้มาซึ่งคำศัพท์เป็นหนึ่งในกระบวนการที่ทำนายที่สุดของการเรียนภาษา กระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศมักใช้เวลานานและมีความยาก เนื่องจากผู้เรียนต้องเผชิญกับความท้าทายในการจดจำและนำคำศัพท์ที่เพิ่งเรียนมาไปใช้ได้อย่างทันที่และเพียงพอต่อความต้องการ (Logojan, A. A., 2021) นอกจากนี้ การเรียนรู้คำศัพท์ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นในวงการการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL) และภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) (Thornbury, S., 2017) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา งานวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ในบริบทของภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (Asgari, A. & Mustapha, G., 2012); (Komari, K., 2022) ขณะที่งานวิจัยซึ่งศึกษาพฤติกรรมการเรียนภาษาที่หนึ่ง (L1) ยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนภาษาสามารถได้มาซึ่งคำศัพท์อย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรศึกษาวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนจดจำและนำคำศัพท์ไปใช้ได้ เช่น การค้นหาความหมายของคำ การจัดเก็บคำศัพท์ในหน่วยความจำ และการฝึกใช้คำศัพท์ (Mayuree, S., 2007) นักวิจัยหลายคนย้ำว่ากลวิธีการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญต่อการได้มาซึ่งภาษา (Language Acquisition) เนื่องจากสามารถช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและกำลังใจตนเองขณะเรียนภาษา ช่วยส่งเสริมพัฒนาทางภาษาของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น (Calafato, R., 2023) ในบริบทของหลักสูตรทวิภาษาในประเทศไทย งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด โดยส่วนใหญ่เน้นในบริบทของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) และภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (ESL) และยังขาดงานวิจัยที่มุ่งวิเคราะห์อย่างเฉพาะเจาะจงว่าผู้เรียนทวิภาษาชาวไทยที่ใช้ทั้งภาษาไทยและอังกฤษในโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนทั่วไปพัฒนาคำศัพท์ของตนอย่างไร งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนคำศัพท์ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ของไทยในช่วงปี ค.ศ. 2010 ถึง 2020 พบว่า ส่วนใหญ่เน้นบริบทภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) และมีจำนวนน้อยที่ศึกษาบริบทการศึกษาทวิภาษา (Liangpanit, C., 2024) ตัวอย่างงานวิจัย เช่น การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีชาวไทยในบริบท EFL ใช้ โดยเน้นการใช้พจนานุกรมสองภาษา (Panduangkaew, R., 2018) งานวิจัยนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับงานอื่น ๆ ส่วนใหญ่ กล่าวคือ มุ่งศึกษาผู้เรียนในบริบทภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) และไม่ได้รวมบริบทของผู้เรียนในหลักสูตรทวิภาษาอย่างเฉพาะเจาะจง ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นช่องว่างของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนในหลักสูตรทวิภาษาของไทย จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในด้านนี้

จากหลักการและเหตุผลข้างต้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของผู้เรียนทวิภาษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งสองภาษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนทวิภาษา อันจะช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางภาษาด้านอื่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ
2. เพื่อศึกษาความนิยมการใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ในการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยรวมถึงความนิยมในการใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งสองภาษาข้างต้นของนักเรียนชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้เรียนชาวไทยที่ในประเทศไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 120 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 หรือ Grades 6 - 8) ในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร ประชากรมีจำนวน 120 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงต้องมี จำนวน 92 คน เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรได้ (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ใช้เทคนิควิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสถูกเลือกอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งหมดศึกษาในโรงเรียนนานาชาติที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยวิชาภาษาไทยบรรจุในตารางเรียนสัปดาห์ละ 5 คาบ ตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้น คือ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความสามารถทางภาษาทั้งสองภาษาไม่ต่างกัน ทุกคนสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการฟังและพูดได้อย่างคล่องแคล่ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย และ 2) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งสองฉบับดัดแปลงจากแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษา (Oxford, R., 1990) และแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ (Schmitt, N. & Meara, P., 1997) ใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับของลิเคิร์ต โดยมีระดับ ดังนี้ ทำบ่อยมาก: Very Often (5), ทำบ่อย Often (4), ทำบางครั้ง Sometimes (3), ทำบ้างนาน ๆ ที่ Seldom (2), ไม่เคยทำเลย Never (1) และผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ด้วยวิธีดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) ซึ่งข้อคำถามทุกข้อมีค่า $IOC \geq 0.50$ ทุกข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลผลต่อไปนี้ (Oxford, R., 1990); (Schmitt, N., 1997)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการใช้กลวิธี “ทำบ่อยมาก”

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการใช้กลวิธี “ทำบ่อย”

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการใช้กลวิธี “ทำบางครั้ง”

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการใช้กลวิธี “ทำบ้างนาน ๆ ที่”

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง “ไม่เคยทำเลย”

โครงสร้างแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ และตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกลวิธีทางปริชาน (Cognitive Strategies) กลุ่มกลวิธีทางความจำ (Memory Strategies) กลุ่มกลวิธีทางสังคม (Social Strategies) กลุ่มกลวิธีทางชดเชย (Compensation Strategies) กลุ่มกลวิธีในการควบคุมการเรียนรู้ (Metacognitive Strategies) กลุ่มกลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies) และกลุ่มกลวิธีในการเดาความหมาย (Determination Strategies)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรียบร้อยแล้ว ตามหนังสืออนุมัติเลขที่ KUREC-SSR66/092 เครื่องมือวิจัยที่ใช้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาและแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ (Oxford, R., 1990); (Schmitt, N., 1997) โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาและรายการคำถามให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของผู้เรียนมากขึ้น ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้ก่อนเก็บข้อมูลจริง เพื่อให้มั่นใจว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมและสามารถวัดพฤติกรรม

การเรียนรู้คำศัพท์ได้ตามวัตถุประสงค์ ก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดแก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมย้ำว่าสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่กระทบต่อผลการเรียน เอกสารทั้งหมดจะถูกทำลายหลังสิ้นสุดงานวิจัย เนื่องจากผู้เข้าร่วมวิจัยมีอายุต่ำกว่า 18 ปี จึงต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองก่อนดำเนินการ เก็บข้อมูล ซึ่งใช้เวลาประมาณ 40 นาที ผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ซึ่งแต่ละชุดใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที โดยดำเนินการภายในครั้งเดียว

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) เมื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบตามจำนวนที่ระบุไว้แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาลงรหัสอาสามัครจาก P01-P92 จากนั้น นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 แบบมาวิเคราะห์ผ่านโปรแกรม Excel และ SPSS เพื่อหาค่าสถิติที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้ 1) การวิเคราะห์ความแตกต่างของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์กลุ่มต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (Paired Samples t-test) และ 2) การวิเคราะห์กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่เป็นที่นิยมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้พูดภาษาไทยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากวิธีดำเนินการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปและอภิปรายผลดังปรากฏในรายละเอียด ต่อไปนี้

1. “ผลการเปรียบเทียบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ” ที่ระบุไว้ข้างต้น ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์กลุ่มต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์	ค่าเฉลี่ยความถี่โดยรวมของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์				การทดสอบค่าที่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (Paired Samples t-test)	
	ภาษาอังกฤษ		ภาษาไทย			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มกลวิธีทางปริชาน (Cognitive Strategies)	3.35	0.62	2.96	0.73	5.42	0.000
กลุ่มกลวิธีทางความจำ (Memory Strategies)	3.03	0.95	2.68	0.90	3.66	0.000
กลุ่มกลวิธีทางสังคม (Social Strategies)	3.27	0.92	3.01	0.83	3.28	0.001
กลุ่มกลวิธีการชดเชย (Compensation Strategies)	3.45	0.72	3.24	0.88	2.46	0.016
กลุ่มกลวิธีการควบคุมการเรียนรู้ (Metacognitive Strategies)	3.44	0.78	3.00	0.88	5.37	0.000
กลุ่มกลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies)	3.65	0.74	3.26	0.97	3.90	0.000
กลุ่มกลวิธีการเดาความหมาย (Determination Strategies)	3.51	0.86	3.24	1.00	2.94	0.004
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.38	0.80	3.05	0.88	3.86	0.003

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยความถี่โดยรวมของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ระหว่าง 3.03 - 3.65 จัดอยู่ในระดับ “ทำบางครั้ง” ถึง “ทำบ่อย” โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ กลวิธีด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.74) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กลวิธีการเดาความหมาย ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.86) กลวิธีการชดเชย ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.72) กลวิธีการควบคุมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.74) กลวิธีทางปริชาน ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.62) กลวิธีทางสังคม ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.92) และกลวิธีทางความจำ ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.95) ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยความถี่โดยรวมของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยอยู่ระหว่าง 2.68 - 3.26 จัดอยู่ในระดับ “ทำบางนาน ๆ ที” ถึง “ทำบางครั้ง” โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ กลวิธีด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.97) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กลวิธีการเดาความหมายและกลวิธีการชดเชย ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.88) กลวิธีทางสังคม ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.83) กลวิธีการควบคุมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.88) กลวิธีทางปริชาน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.73) และกลวิธีทางความจำ ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยในทุกกลุ่มกลวิธี และผลการทดสอบ Paired-Sample t-test แสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างความถี่ในการใช้กลวิธีทั้งสองภาษา โดยลำดับการใช้กลวิธีในภาษาไทยแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย กล่าวคือ กลวิธีทางปริชานมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลวิธีทางสังคม

2. “ผลการศึกษาความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ” ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ

กลุ่มของกลวิธี การเรียนรู้ คำศัพท์	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม							
	ภาษาอังกฤษ				ภาษาไทย			
	กลวิธี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความนิยม	กลวิธี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความนิยม
กลุ่มกลวิธีทาง ปริชาน (Cognitive Strategies)	“I learn new words by watching movies or listening to songs.”	3.97	1.08	ทำบ่อย	“ฉันเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ผ่านการดูหนังหรือฟังเพลง”	3.33	1.29	ทำบางครั้ง
กลุ่มกลวิธี ทางความจำ (Memory Strategies)	“I link a newly learned word with its related picture or image to help me remembering them.”	3.27	1.23	ทำบางครั้ง	“ฉันเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่กับภาพหรือรูปที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการจำ”	3.05	1.27	ทำบางครั้ง
กลุ่มกลวิธี ทางสังคม (Social Strategies)	“I engage in conversations with native speakers to learn new words.”	3.49	1.20	ทำบางครั้ง	“ฉันขอให้ครูอธิบายหรือแปลให้ หากฉันไม่เข้าใจคำศัพท์ใหม่”	3.56	1.04	ทำบ่อย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และภาษาไทยของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ (ต่อ)

กลุ่มของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม							
	ภาษาอังกฤษ				ภาษาไทย			
	กลวิธี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความนิยม	กลวิธี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความนิยม
กลุ่มกลวิธีการชดเชย (Compensation Strategies)	"I guess meanings of an unknown word to understand the whole sentences."	3.57	1.17	ทำบ่อย	"ฉันเดาความหมายของคำที่ไม่รู้เพื่อให้เข้าใจประโยคทั้งหมด"	3.45	1.25	ทำบางครั้ง
กลุ่มกลวิธีการควบคุมการเรียนรู้ (Metacognitive Strategies)	"I pay attention when learning vocabulary."	3.81	1.10	ทำบ่อย	"ฉันพยายามหาวิธีที่จะพัฒนาความรู้คำศัพท์ของฉัน"	3.29	1.17	ทำบางครั้ง
กลุ่มกลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies)	"I appreciate myself when I do well in vocabulary tests."	3.76	1.07	ทำบ่อย	"ฉันชื่นชมตนเองเมื่อทำแบบทดสอบคำศัพท์ได้ดี"	3.45	1.24	ทำบางครั้ง
กลุ่มกลวิธีการเดาความหมาย (Determination Strategies)	"I guess meanings of an unknown word from contextual clues."	3.71	1.10	ทำบ่อย	"ฉันคาดเดาความหมายของคำที่ไม่รู้จากบริบทของข้อความ"	3.56	1.11	ทำบ่อย

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ค่าเฉลี่ยการใช้กลวิธีอยู่ระหว่าง 3.27 - 3.97 จัดอยู่ในระดับ "ทำบางครั้ง" ถึง "ทำบ่อย" กลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเรียนรู้คำศัพท์ผ่านการดูหนังหรือฟังเพลง (กลวิธีทางปริชาน) ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.08) รองลงมา คือ การให้ความสนใจระหว่างเรียนคำศัพท์ (กลวิธีการควบคุมการเรียนรู้) ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.10) และการชื่นชมตนเองเมื่อทำแบบทดสอบได้ดี (กลวิธีด้านอารมณ์) ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.07) ส่วนกลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่กับภาพหรือรูปที่เกี่ยวข้อง (กลวิธีทางความจำ) ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.23) ตามลำดับ

ระดับความนิยมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย ค่าเฉลี่ยการใช้กลวิธีอยู่ระหว่าง 3.05 - 3.56 จัดอยู่ในระดับ "ทำบางครั้ง" ถึง "ทำบ่อย" กลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเดาความหมายของคำจากบริบท (กลวิธีการเดาความหมาย) ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.11) และการขอให้ครูอธิบายหรือแปล (กลวิธีทางสังคม) ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.04) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.56 รองลงมา คือ การเดาความหมายเพื่อเข้าใจประโยคทั้งหมด (กลวิธีการชดเชย) ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.25) และการชื่นชมตนเองเมื่อทำแบบทดสอบได้ดี (กลวิธีด้านอารมณ์) ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.24) กลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเชื่อมโยงคำศัพท์กับภาพหรือรูปที่เกี่ยวข้อง (กลวิธีทางความจำ) ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.27)

โดยรวม กลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกันในหลายกลุ่ม ยกเว้นกลวิธีในกลุ่มทางสังคม (Social Strategies) และการควบคุมการเรียนรู้ (Metacognitive Strategies) ที่มีความแตกต่างกันระหว่างสองภาษา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักเรียนทวิภาษาชาวไทยในโรงเรียนนานาชาติ: การศึกษาเพื่อการพัฒนาทวิภาษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies) เป็นกลุ่มกลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดจากทั้งหมด 7 กลุ่ม ค่าเฉลี่ยรวมของการใช้กลวิธีกลุ่มนี้อยู่ที่ 3.65 สำหรับภาษาอังกฤษ (“ทำค่อนข้างบ่อย”) และ 3.26 สำหรับภาษาไทย (“ทำบางครั้งถึงค่อนข้างบ่อย”) อันสะท้อนถึงบริบทการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความกดดัน การใช้กลวิธีดังกล่าวช่วยลดความวิตกกังวล รักษาแรงจูงใจ และควบคุมอารมณ์เมื่อพบคำศัพท์ไม่คุ้นเคย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Nasab, M. S. B. ที่ชี้ว่า การจัดการอารมณ์และแรงจูงใจมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนที่ควบคุมความวิตกกังวลและเสริมแรงทางบวกแก่ตนเองจะมีความเพียรพยายามและความเชื่อมั่นสูงขึ้น (Nasab, M. S. B., 2015) ทั้งยังสอดคล้องกับ Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M. ที่ย้ำว่า กลวิธีด้านอารมณ์ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและพร้อมสื่อสารในภาษาต่างประเทศมากขึ้น (Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M., 2016) ขณะเดียวกัน Braun, M. ชี้ว่าผู้เรียนยุคดิจิทัลมีความตระหนักรู้ทางอารมณ์ (Emotional Awareness) สูงขึ้น และมีมุมมองหาวิธีดูแลสุขภาพจิตใจควบคู่กับการเรียนภาษา (Braun, M., 2019) อีกทั้ง Sison, N. R. M. ยังเสนอให้บูรณาการกลวิธีด้านอารมณ์กับสื่อและวิธีการสอนอื่น เพื่อเสริมทัศนคติและแรงจูงใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Sison, N. R. M., 2022)

2. กลวิธีการเดาความหมาย (Determination Strategies) อยู่ในอันดับสองของกลุ่มกลวิธีที่นักเรียนทวิภาษาชาวไทยใช้บ่อยที่สุด โดยเฉพาะการเดาความหมายจากบริบท ค่าเฉลี่ยรวมของการใช้กลวิธีกลุ่มนี้อยู่ที่ 3.51 สำหรับภาษาอังกฤษ (“ทำค่อนข้างบ่อย”) และ 3.24 สำหรับภาษาไทย (“ทำบางครั้งถึงค่อนข้างบ่อย”) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนที่ต้องเผชิญคำศัพท์ใหม่อย่างต่อเนื่อง ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กลวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง (Learner Autonomy) และเพิ่มความสามารถในการจัดการกับคำศัพท์โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากครูหรือแหล่งข้อมูลเสริมตลอดเวลา Schmitt, N. & Meara, P. ชี้ว่ากลวิธีดังกล่าวเป็นการตีความคำศัพท์เชิงรุกที่ใช้การคิดวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบคำหรือการใช้บริบท เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบคำ การใช้คำเทียบในภาษาแม่ (Equivalents) การใช้พจนานุกรม และการแปลความหมายจากบริบท (Schmitt, N. & Meara, P., 1997) งานวิจัยหลายชิ้นต่างยืนยันว่าการใช้กลวิธีการเดาความหมายมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำคำศัพท์ได้ดีกว่าการพึ่งพาการท่องจำเพียงอย่างเดียว อีกทั้ง ยังเสริมสร้างความมั่นใจและความคล่องตัวในการอ่าน ทำให้กลวิธีนี้ยังคงมีความสำคัญแม้จะรองจากกลวิธีด้านอารมณ์ (Pookcharoen, S., 2011); (Baskin, S., 2017); (Fan, N., 2020)

3. กลุ่มกลวิธีที่ใช้บ่อยที่สุด คือ กลวิธีด้านความจำ (Memory Strategies) ค่าเฉลี่ยรวมของการใช้กลวิธีกลุ่มนี้อยู่ที่ 3.03 สำหรับภาษาอังกฤษ (“ทำบางครั้ง”) และ 2.68 สำหรับภาษาไทย (“ทำบ้างบางครั้ง”) กลวิธีกลุ่มนี้อาจไม่ค่อยเป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนทวิภาษา เนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนรุ่นใหม่มักเน้นการมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบลงมือทำ และการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์มากกว่าการท่องจำ ผู้เรียนในบริบทการศึกษาปัจจุบันมักพบว่า วิธีท่องจำแบบเดิมรู้สึกน่าเบื่อและไม่ตอบสนองต่อแรงจูงใจทางอารมณ์หรือสังคมของพวกเขา (Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M., 2016); (Braun, M., 2019) โดยเฉพาะกลวิธีการเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่กับภาพหรือรูปประกอบ แม้จะเป็นกลวิธีที่ใช้บ่อยที่สุดทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย แต่ค่าเฉลี่ยการใช้ยังอยู่ในระดับต่ำ คือ 3.30 สำหรับภาษาอังกฤษ (“ทำบางครั้ง”) และ 2.68 สำหรับภาษาไทย (“ทำนาน ๆ ทีถึงบางครั้ง”) ผลการวิจัยนี้จึงไม่สอดคล้องกับงานของ Ghalebi, R. ที่พบว่า กลวิธีด้านความจำเป็นหนึ่งในกลวิธีที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ระดับปริญญาตรีในอิหร่านใช้บ่อยที่สุด อาจอธิบายได้ว่าผู้เรียนทวิภาษาในงานวิจัยนี้ใช้การท่องจำเป็นครั้งคราว เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มนี้เน้นกิจกรรมหลากหลายและการเรียนรู้

แบบมีปฏิสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม การเรียนแบบท่องจำยังมีประโยชน์ในการเพิ่มความแม่นยำในการจำคำศัพท์ และมักใช้ร่วมกับ กลวิธีการจดบันทึก (Note-Taking Strategies) เพื่อจัดเก็บและทบทวนคำศัพท์ใหม่ได้สะดวกขึ้น (Ghalebi, R., 2020)

4. ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนทวิภาษาใช้บ่อยที่สุดแตกต่างกันระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย ทั้งนี้ เนื่องจากบริบทการเรียนรู้และลักษณะความคุ้นเคยกับภาษาแตกต่างกัน สำหรับภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมักเรียนคำศัพท์ผ่านสื่อบันเทิง เช่น การชมภาพยนตร์และฟังเพลง มีค่าเฉลี่ย 3.97 (“ทำบ่อย”) และให้ความสำคัญกับการตั้งใจเรียนในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.81 (“ทำบ่อย”) เนื่องจากภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาแม่ ผู้เรียนจึงพึ่งพาการสอนในชั้นเรียนและสื่อที่หลากหลายเพื่อให้เข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างภาษา ขณะที่สำหรับภาษาไทย ผู้เรียนมักใช้วิธีขอให้ครูอธิบายความหมายของคำที่ไม่เข้าใจและเดาความหมายจากบริบทของข้อความ ค่าเฉลี่ย 3.56 (“ทำค่อนข้างบ่อย”) ร่วมกับการเดาคำเพื่อเข้าใจประโยคทั้งหมดด้วยตนเอง พร้อมทั้งชื่นชมตนเอง หลังทำข้อสอบคำศัพท์ได้ดี ค่าเฉลี่ย 3.45 (“ทำค่อนข้างบ่อย”) ข้อค้นพบนี้สะท้อนถึงความมั่นใจในความสามารถด้านภาษาไทยของตนเองในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษา อย่างไรก็ตาม ครูยังต้องเป็นแหล่งความรู้หลักที่ผู้เรียนต้องพึ่งพาเสมอ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Schmitt, N. & Meara, P. ที่กล่าวว่า กลวิธีการเดาความหมาย (Determination Strategies) เป็นการกระทำอย่างมีเจตนาเพื่อตีความคำศัพท์ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนสามารถพึ่งพาตนเองและลดการพึ่งพาความช่วยเหลือภายนอก (Schmitt, N. & Meara, P., 1997) นอกจากนี้ การใช้กลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies) เช่น การชื่นชมตนเองหลังทำข้อสอบสะท้อนหลักการของ Nasab, M. S. B., Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M. ที่ชี้ว่า การจัดการอารมณ์และสร้างแรงจูงใจภายในตัวผู้เรียนมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา (Nasab, M. S. B., 2015); (Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M., 2016) ขณะที่ Braun, M. ระบุว่า ผู้เรียนยุคใหม่โดยเฉพาะเยาวชนมีความตระหนักในอารมณ์ (Emotional Awareness) ของตนเองสูง และมักแสวงหากลวิธีที่ช่วยดูแลสภาวะทางจิตใจควบคู่ไปกับการเรียน (Braun, M., 2019) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pookcharoen, S., Baskin, S., Fan, N. ที่พบว่า กลวิธีการเดาความหมายและการใช้สื่อบริบท (contextual clues) ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจและการจำคำศัพท์ได้ดี (Pookcharoen, S., 2011); (Baskin, S., 2017); (Fan, N., 2020) ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยยังชี้ว่า กลวิธีด้านความจำ (memory strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้บ่อยน้อยที่สุดทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย แม้ว่าการเชื่อมโยงคำศัพท์กับภาพหรือรูปประกอบจะเป็นกลวิธีที่ใช้มากที่สุดภายในกลุ่มนี้ แต่ค่าเฉลี่ยยังอยู่ในระดับต่ำ (ภาษาอังกฤษ 3.27, ภาษาไทย 3.05 แปลความได้ว่า “ทำบางครั้ง”) ซึ่งสะท้อนว่าผู้เรียนรุ่นปัจจุบันไม่ชอบการเรียนแบบท่องจำเพียงอย่างเดียว แม้ว่ากลวิธีนี้จะมีประโยชน์และผู้สอนมักใช้ในห้องเรียน

ผลการวิจัยโดยรวมสะท้อนว่า ผู้เรียนทวิภาษาเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทภาษา (ภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย) ความคุ้นเคย และแรงจูงใจของตนเอง กลวิธีด้านอารมณ์และการเดาความหมายจึงมีบทบาทสำคัญ ในขณะที่กลวิธีด้านความจำเป็นเพียงกลวิธีเสริมที่ใช้เป็นครั้งคราว

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนทวิภาษาชาวไทย ชี้ให้เห็นได้ว่ากลวิธีด้านอารมณ์ (Affective Strategies) และกลวิธีการเดาความหมาย (Determination Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้บ่อยที่สุดทั้งในการเรียนภาษาอังกฤษและภาษาไทย ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการส่งเสริมกลวิธีเหล่านี้อย่างเป็นระบบ โดยสามารถทำได้ผ่านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง การใช้เกมภาษาเพื่อลดความวิตกกังวล และฝึกทักษะการเดาความหมายจากบริบทอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กลวิธีที่ผู้เรียนใช้ไม่บ่อยแต่มีศักยภาพ เช่น กลวิธีทางความจำ (Memory Strategies) และกลวิธีการชดเชย (Compensation Strategies) ควรได้รับการพัฒนา

โดยการใช้สื่อภาพประกอบ การจัดบันทึกคำศัพท์อย่างเป็นระบบ หรือการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ (Role-Play) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจำและการประยุกต์ใช้คำศัพท์ ในส่วนของการเรียนภาษาอังกฤษ ควรบูรณาการสื่อและกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ภาพยนตร์ เพลง หรือพอดแคสต์ พร้อมจัดกิจกรรมติดตามผลเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ ส่วนภาษาไทย ควรส่งเสริมกลวิธีทางสังคม (Social Strategies) เช่น การขอให้ครูอธิบายหรือแปลคำศัพท์ และการเดาความหมายจากบริบท ผ่านกิจกรรมกลุ่มหรือการเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative Learning) เพื่อเพิ่มโอกาสปฏิสัมพันธ์และใช้ภาษาในสถานการณ์จริง พร้อมทั้งมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างแรงจูงใจ ติดตามความก้าวหน้า และสนับสนุนให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป แนะนำให้พิจารณาใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การสังเกตพฤติกรรมการใช้กลวิธีจริงในห้องเรียน หรือการจัดทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางภาษาและการใช้กลวิธี นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือกลุ่มสนทนากับผู้เรียนจะช่วยให้เข้าใจเหตุผลและบริบทการเลือกใช้กลวิธีแต่ละประเภทได้ชัดเจนขึ้น ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาและระดับความสามารถต่างกัน เพื่อตรวจสอบความแตกต่างในการใช้กลวิธีตามปัจจัยเชิงบุคลิกภาพและภูมิหลังทางภาษา ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้การวิจัยครั้งต่อไปสามารถสร้างข้อค้นพบที่มีความน่าเชื่อถือสูงและสามารถนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนคำศัพท์ในบริบททวิภาษาได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). หลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ของโรงเรียนนานาชาติ. เรียกใช้เมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://shorturl.asia/bj2wV>
- Aravind, B. R. & Rajasekaran, V. (2020). A descriptive study on ESL learners' vocabulary knowledge through cognitive and metacognitive strategies. *English Language Teaching Educational Journal*, 3(2), 142-150.
- Asgari, A. & Mustapha, G. (2012). Vocabulary Learning Strategies of Malaysian ESL Students. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 20(3), 751-764.
- Baker, C. (2011). *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism*. London: Multilingual matters.
- Baskin, S. (2017). The Use of Vocabulary Learning Strategies in Teaching Turkish as a Second Language. *Journal of Education and Practice*, 8(9), 126-134.
- Braun, M. (2019). Improving Driver Emotions with Affective Strategies. *Multimodal Technologies and Interaction*, 3(1), 21-28.
- Calafato, R. (2023). Charting the motivation, self-efficacy beliefs, language learning strategies, and achievement of multilingual university students learning Arabic as a foreign language. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 8(1), 20. <https://doi.org/10.1186/s40862-023-00194-5>
- Decarrico, J. S. (2001). Vocabulary Learning and Teaching. *Teaching English as a second or foreign language*, 3(1), 38-46.
- Fan, N. (2020). Strategy Use in Second Language Vocabulary Learning and Its Relationships with the Breadth and Depth of Vocabulary Knowledge: A Structural Equation Modeling Study. *Frontiers in Psychology*, 11(1), 752-765.

- Ghalebi, R. (2020). Vocabulary Learning Strategies: A Comparative Study of EFL Learners. *Cogent Psychology*, 7(1). <https://doi.org/10.1080/23311908.2020.1824306>
- Komari, K. (2022). English Vocabulary Learning Strategies of University Students in Papua. *Englisia*, 10(1), 67-87.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Laksanasut, S. (2020). Bilingual Education in Thailand: Background, Implementation, Limitation, and Case Study. *Journal of the Education Council*, 17(3), 53-59.
- Liangpanit, C. (2024). Reviewing Empirical Research on Vocabulary Teaching in the Thai EFL Classroom during 2010-2020. *The Journal of Sirindhornparithat*, 25(2), 1-13.
- Logojan, A. A. (2021). Vocabulary learning strategies used by elementary-level students of English. *MEXTESOL Journal*, 45(2), 1-12.
- Maley, A. (1986). Series editors' preface. In J. Morgan, and M. Rinvolucris (Eds.), *Vocabulary* (pp. 112-135). Oxford: Oxford University Press.
- Mayuree, S. (2007). English Vocabulary Learning Strategies Employed by Rajabhat University Students. In Doctoral Dissertation in English Studies. Suranaree University of Technology.
- Nasab, M. S. B. (2015). A Complete Review for Metacognitive, Cognitive, and Social/Affective Strategies as Essential Components of Learning Strategies and their Relationships with EFL Learners' Reading Comprehension Promotion. In *Advances in Language and Literary Studies*, 6(3), 166-184.
- Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. London: Newbury House.
- Panduangkaew, R. (2018). An analysis of vocabulary learning strategies employed by Thai EFL undergraduates: Dictionary use. *REFlections*, 25(1), 116-125.
- Pookcharoen, S. (2011). Thai EFL Undergraduates' Vocabulary Learning Strategies: Perception and Practice. *Journal of Studies in the English Language*, 6(2), 31-53.
- Roboh, A. G. & Tedjaatmadja, H. M. (2016). Affective Strategies Used by High Proficiency Learners at Hand Fortuna Center. *Kata Kita: Journal of Language, Literature, and Teaching*, 4(2), 80-85.
- Schmitt, N. & Meara, P. (1997). Researching vocabulary through a word knowledge framework: Word associations and verbal suffixes. *Studies in second language acquisition*, 19(1), 17-36.
- Schmitt, N. (1997). Vocabulary Learning Strategies. In N. Schmitt & M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary: Description, Acquisition and Pedagogy* (pp. 77-85). Cambridge: Cambridge University.
- Sison, N. R. M. (2022). Affective Strategies in Teaching and Learning English as a Second Language (ESL). *International Research Journal of Science, Technology, Education, and Management*, 2(2), 79-90.
- Thornbury, S. (2017). Scott Thornbury's 30 Language Teaching Methods. Retrieved May 29, 2025, from <https://shorturl.asia/bj2wV>